

Voorwoord

Binnenkort bezoek je met je klas de voorstelling Oom Fjodor, de kleine dierenvriend van Het Filiaal theatermakers. In deze online docentenhandleiding geven wij je praktische tools om meer te halen uit het bezoeken van onze voorstelling. Hier vind je alle lesopdrachten, instructies en/of video's om zelf in de klas mee aan de slag te gaan.

Hieronder kun je de 'docentenhandleiding' downloaden en eventueel uitprinten.

We raden je aan om voor je aan de slag gaat de praktische tips te lezen. Hieronder vind je de docentenhandleiding die je kunt downloaden en uitprinten voor jezelf. Daar staat per slide beschreven wat je met de kinderen kunt doen. Alle opdrachten kun je direct via het digibord in de klas bekijken.

De belangrijkste redenen voor het aanbieden van dit lespakket zijn:

- Nieuwsgierigheid wekken voor wat er komen gaat
- Het kijk –en luisterplezier vergroten
- De theaterbeleving verdiepen
- Inbedding door activiteiten aan te laten sluiten bij verschillende leergebieden

We vinden het heel fijn om je feedback te horen op ons lesmateriaal, deze kun je sturen naar educatie@hetfiliaal.nl

Veel plezier alvast.

Het Filiaal theatermakers

1.1 Waar gaan we naartoe?

Doel

De leerlingen voorbereiden op het voorstellingsbezoek en de nieuwsgierigheid prikkelen.

De leerlingen denken na over de relatie tussen mensen en dieren.

Kerdoel 54 Kunstzinnige oriëntatie

De leerlingen leren taal, spel en beweging te gebruiken om er gevoelens en ervaringen mee uit te drukken en om er mee te communiceren.

Benodigdheden

Digibord

Tijd: 13 minuten

Bekijk de poster

1. Bekijk de poster: Vertel de leerlingen dat jullie binnenkort naar de theatervoorstelling *Oom Fjodor, de kleine dierenvriend* van Het Filiaal theatermakers gaan en laat de poster zien (deze is ook met de post gestuurd).

- Wat zie je?
- Waar zou de voorstelling over gaan denk je?
- Zijn er dingen die je opvallen?
- Wie denk jij dat verstopt zit achter de dieren?

Over de voorstelling: Vertel dat de voorstelling ook voor jou een verrassing is, maar dat je al een beetje gehoord hebt waar het over gaat. Lees voor aan de klas:

'Er waren eens een vader en een moeder die een zoontje hadden. Ze noemden hem oom Fjodor, omdat hij heel serieus en zelfstandig was. Hij had op zijn vierde leren lezen en toen hij zes was kon hij zelf soep

Het Filiaal theatermakers

koken. Alles zou goed geweest zijn, als zijn moeder niet zo'n hekel aan dieren had gehad...'

Zo begint het wonderlijke verhaal van Oom Fjodor, de kleine dierenvriend. Een voorstelling vol met live muziek en liedjes, dieren die praten, een lastige postbode en een tractor die op soep met ballen rijdt.

Boekentips:

Annie M. G. Schmidt - Pluk redt de dieren

Janosch - Post voor de tijger

Daan Remmerts de Vries / Hanneke Siemensma - Zo'n dag waarop er niets gebeurt

Jenny Wagner & Ron Brooks - Borre en de nachtzwarte kat

Guus Kuijer - Olle

Bekijk de trailer

1. **Bekijk de trailer** en vraag daarna aan de leerlingen:

- Oom Fjodor kon al zelf soep koken. Wat kun jij zonder de hulp van volwassenen?
- Zijn er dingen die jij zelf kan, maar nog niet alleen mag doen?
- Oom Fjodor houdt van dieren (een echte dierenvriend). Als je een huisdier hebt dan moet je daar goed voor zorgen. Wat heeft een huisdier allemaal nodig?
- Kan een dier een echte vriend zijn?
- Sommige mensen houden meer van dieren dan van mensen, waarom zou dat zijn?

1.2 Boekenpost

Doel

De leerlingen voorbereiden op het voorstellingsbezoek en de nieuwsgierigheid prikkelen.

Het leesplezier van de leerlingen vergroten door het uitwisselen van lievelingsboeken.

Kerdoel 54 Kunstzinnige oriëntatie

De leerlingen leren taal, spel en beweging te gebruiken om er gevoelens en ervaringen mee uit te drukken en om er mee te communiceren.

Benodigdheden

Digibord

A4 papier (per kind 1)

Werkblad envelop (per kind 1, hieronder te downloaden)

Pennen/stiften

Eventueel extra beeldend materiaal zoals verf, collagemateriaal etc.

Tijd: 35 minuten

Boekenpost

'Er was eens een boek, dat boek heette Oom Fjodor, de kleine dierenvriend. Op een dag dachten theatermakers: 'Hoe zou het zijn om van dit boek een theatervoorstelling te maken?' En toen deden ze dat. En die voorstelling, daar gaan jullie naar toe'

Oom Fjodor de kleine dierenvriend was vroeger het lievelingsboek van één van de makers van de voorstelling.

Heb jij ook een lievelingsboek? (misschien ga je daar ooit theater van maken!)

Het Filiaal theatermakers

Docentenhandleiding Oom Fjodor, de kleine dierenvriend

Je gaat jou lievelingsboek tippen aan iemand van de andere klas en dat doe je door een brief te sturen.

- Heb je weleens post gehad?
- Wanneer was dat?
- Heb je wel eens een brief op de post gedaan?

Deel het papier, pennen/stiften (eventueel ander beeldend materiaal) en de envelop-werkbladen uit

Stap 1: De brief Het papier wordt de brief waarin je je boekentip geeft. Het is dus belangrijk dat de titel van het boek goed opvalt.

De rest van het papier kun je gebruiken om een tekening te maken die past bij het verhaal, je tekent de voorkant van het boek na of gebruik het hele papier voor de titel. Misschien kun je de letters versieren.

Stap 2: De envelop - Ga door naar de volgende slide

Envelop maken

Stap 2: De envelop

Pak de werkbladen erbij.

Bekijk het filmpje met de klas.

Laat iedereen hun envelop maken en versieren.

Bespreek met de klas waarom het belangrijk is dat de volgende informatie op een envelop staan:

Geadresseerde

Postzegel.

Je eigen naam op de achterkant

Stap 3: Verzenden Verzamel alle brieven en doe ze op de post naar de andere klas.

Het is leuk als er een brievenbus gemaakt wordt, zodat de post ook bezorgd kan worden

1.3 Naar het theater gaan

Doel

Leerlingen maken kennis met de 'spelregels' van een theaterbezoek.

Benodigheden

Digibord

Tijd: 7 minuten

Spelregels

Vraag de leerlingen of ze wel eens naar het theater gaan. Wat voor voorstelling(en) hebben ze gezien?

Hoe vonden ze dat?

Er zijn een aantal *spelregels* waar alle bezoekers zich aan houden. Die zijn handig om te bespreken:

- De voorstelling begint op een afgesproken tijd.
Als je te laat bent, dan mag je niet meer naar binnen.
- Mobiele telefoons moeten in het theater worden uitgezet. Ze kunnen leiden tot technische complicaties waardoor het geluid van de voorstelling verstoord wordt.
- Tijdens de voorstelling kun je niet naar het toilet. Zorg ervoor dat je van tevoren (op school of in het theater) al geweest bent.
- Jassen en tassen hang je aan de kapstok of geef je af bij de garderobe. Soms mogen ze mee de zaal in en dan kun je je jas en tas onder de stoel leggen.
- Het is tijdens de voorstelling niet toegestaan foto- en video-opnames te maken.

Naar het theater gaan

Attitude

Sommige leerlingen zullen bij theater in eerste instantie aan het tempo moeten wennen. Er zijn geen snel gemonteerde camerawisselingen, wel taal, spel en muziek met een eigen dynamiek. Er kan niet gezapt worden als het beeld even verveelt, en op alles reageren stoort medekijkers. Dat kan wennen zijn, zeker voor leerlingen zonder theaterkijkervaring.

Theater is een wisselwerking tussen acteurs en publiek. Het publiek en de acteurs maken samen de voorstelling. Hoe beter het publiek, hoe beter de voorstelling en des te meer plezier voor zowel het publiek als de acteurs.

Als jij geconcentreerd kijkt, kan een acteur zich helemaal focussen op zijn spel en gaat hij dus beter spelen. Als er onrust is in de zaal is (kletsen, telefoons, commentaar), kunnen de spelers zich minder goed concentreren en wordt de voorstelling dus iets minder goed.

Kortom: Hoe meer respect en aandacht jij als publiek aan een voorstelling geeft, hoe beter de voorstelling wordt.

Veel plezier bij de voorstelling

Tot hier het eerste gedeelte van het online lesmateriaal. We hopen dat je dit voorstellingsbezoek niet op zichzelf laat staan en na de voorstelling aan de slag gaat met het lesmateriaal voor na de voorstelling. Hier vind je onder andere tips voor een klassengesprek en meer. Hierdoor verdiep je de kunstbelevenis voor jouw leerlingen.

Je kunt dan via dezelfde link klikken op de knop: *'Na de voorstelling'*

Heel veel plezier bij de voorstelling *Oom Fjodor, de kleine dierenvriend*

2. Na de voorstelling

Doel

Door te reflecteren op een kunstervaring vormen kinderen blijvende, persoonlijke en betekenisvolle herinneringen. Praten over kunst zet aan tot vragen stellen, inleven en verbeelding.

Kerdoel 55 Kunstzinnige oriëntatie

De leerlingen leren op eigen werk en dat van anderen te reflecteren.

Tijd: 13 minuten

Denk terug aan de voorstelling

Bespreek kort wat de leerlingen hebben gezien, gehoord en onthouden hebben. Daarna kun je doorgaan met het nagesprek adhv de volgende slide.

Nagesprek

Vraag de leerlingen wat ze nog meer gezien en beleefd hebben in de voorstelling.
Gebruik eventueel de volgende vragen:

1. Persoonlijke ervaring – de beleving van de kinderen

- Wat vond je mooi?
- Wat vond je spannend?
- Waar moest je om lachen?
- Wat vond je niet leuk?

2. De voorstelling – Wat heb je gezien en gehoord?

- Wat heb je nog meer gezien? (denk aan: decor/kostuum/attributen/licht)
- Wat heb je nog meer gehoord? (denk aan: geluid/muziek)

Bespreek met de leerlingen het verschil tussen observatie en interpretatie. Hoewel iedereen dezelfde voorstelling heeft gezien, ervaar je het toch allemaal anders.

3. De makers – Onderwerp en betekenis

- Waar ging de voorstelling over? (let op, er bestaat geen goed/fout antwoord, dit is voor iedereen anders.)
- Moest je door de voorstelling ergens anders aan denken?

Vraag de leerlingen één woord te kiezen om de voorstelling te beschrijven.

Schrijf deze woorden als een woordwolk op het bord.

4. De wereld – De voorstelling in de context van onze tijd

- Zijn er dingen in je eigen leven waaraan je door de voorstelling moet denken?
- Welke vragen heb je als je aan de voorstelling terug denkt?

Als er vragen zijn vinden we het heel leuk als je die met ons deelt (educatie@hetfiliaal.nl)

2.1 Doen

Tijd: 10 minuten

Er waren eens ...

'Oom Fjodor, de kleine dierenvriend' is een verhaal dat bedacht is door Eduard Uspenski, een Russische schrijver. Jullie gaan nu een eigen verhaal verzinnen. Laat de leerlingen in een kring zitten en bedenk eerst samen:

- Twee pratende dierenvrienden. Wat voor dieren zijn het? Wat zijn hun namen en wat kunnen ze heel goed?
- Drie locaties waar het verhaal zich af gaat spelen.
- Wat kan er misgaan? Verzin een probleem wat in het verhaal opgelost moet worden.

Zometeen mag steeds iedereen één zin toevoegen aan het verhaal. Luister goed naar wat degene voor jou heeft gezegd en gebruik de ingrediënten die jullie net samen bedacht hebben.

Begin zelf met de eerste zin 'Er waren eens ...'

Help eventueel bij het afronden van het verhaal.

Nawoord

Wij hopen dat jullie veel plezier hebben beleefd aan de voorstelling en dit lesmateriaal. We zijn nieuwsgierig naar jullie reacties, deze kun je versturen naar educatie@hetfiliaal.nl

Ben je benieuwd naar meer voorbeelden van hoe we creatief vermogen stimuleren? Hoe we kinderen uitdagen om vragen te stellen en een open houding aan te nemen? Bekijk dan de video.

Contact

Wil je regelmatig op de hoogte gehouden worden van onze voorstellingen, educatieprojecten en andere activiteiten? Geef je dan hieronder op voor de nieuwsbrief.

Het Filiaal theatermakers
Anne-Marie Knippels & Jorn Laponder

Kapelweg 7
3566 MK Utrecht
030 273 49 56

educatie@hetfiliaal.nl

Fotografie Remke Spijkers, Anne-Marie Knippels

Voorstellingsbeelden Studio TOMIS

Ontwerp Studio TOMIS

Het Filiaal theatermakers wordt structureel gesubsidieerd door het Ministerie van OCW en de Gemeente Utrecht. En werkt in de provincie samen met Kunst Centraal.

